

УДК 343.81:342.726.058.56:347.963

Е. Ф. Іскендеров, огли

**ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРОКУРОРСЬКОГО НАГЛЯДУ
ЗА ДОТРИМАННЯМ ПРАВ І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ОСІБ,
ЗАСУДЖЕНИХ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ**

За даними Державної пенітенціарної служби України (ДПтСУ) станом на 16.07.2012 року в місцях позбавлення волі у 181 установі трималося 152 076 осіб, в тому числі: у 33 СІЗО — 33 167 осіб, серед них 3928 осіб на стадії досудового слідства, 15 308 осіб на стадії судового слідства (до винесення вироку) [1]. Уповноважена Верховної Ради України з прав людини Н. Карпачова підкреслила, що дедалі більше загострюються проблеми, пов'язані з переповненням слідчих ізоляторів та установ виконання покарань. Чисельність ув'язнених і засуджених збільшилась за останні три роки на 8083 особи, тобто майже на 6 %. Як засвідчив моніторинг Омбудсмана, у Київському СІЗО, внаслідок його катастрофічного переповнення, створюються нелюдські умови тримання більшості ув'язнених: люди сплять або на підлозі, або почергово, адже протягом 2011 року у цьому СІЗО не вистачало понад 1000 місць! Така ситуація у багатьох інших слідчих ізоляторах. Зважаючи на ці факти, Уповноважений зазначила: «Вважаю, що держава не має морального права поміщати людину за ґрати, якщо там не створено елементарних умов для її тримання» [2].

Не потребує додаткового доведення думка, що призначення покарання у вигляді позбавлення волі має бути максимально зваженим, повинно застосовуватися лише в крайньому випадку, коли інші передбачені законодавством заходи впливу на поведінку особи виявилися неефективними. Це пов'язано з тим, що особи, які потрапляють в місця позбавлення волі, перебуваючи в ізоляції від суспільства, втрачають соціальні зв'язки, проходять згодом після звільнення тривалий процес ресоціалізації. Окрім того, у разі багаторазового порушення прав і свобод осіб, які перебувають у місцях позбавлення волі, вони звільнятимуться з почуттям образи чи розлюченості, що зовсім не створює умов для дотримання нею вимог закону в майбутньому. Саме дотримання прав таких осіб, що відбувають покарання у вигляді позбавлення волі, спрямовано на запобігання виробленню антисоціальних настанов поведінки осіб.

Досить важливим засобом забезпечення прав осіб, які перебувають у місцях позбавлення волі, є нагляд прокуратури за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.

Правовою основою прокурорського нагляду в цій сфері є п. 4 ст. 121 Конституції України, глава 4 розділу III Закону України «Про прокуратуру», норми Кримінально-виконавчого кодексу України (далі — КВК України).

На сьогодні саме при реалізації цього напрямку діяльності органів прокуратури найяскравіше розкривається правозахисний потенціал прокуратури, оскільки завдяки йому є можливість реально забезпечити дотримання прав і закон-

них інтересів осіб, засуджених до позбавлення волі. При цьому слід виходити із ст. 50 КВК України, якою встановлено що «покарання має на меті не тільки кару, а й виправлення засуджених, а також запобігання вчиненню нових злочинів як засудженими, так і іншими особами. Покарання не має на меті завдати фізичних страждань або принизити людську гідність» (ч. 2 та 3).

Зокрема, за даними Генеральної прокуратури України, за 2011 рік органами прокуратури за підсумками здійснення нагляду за додержанням законів у виправних та виховних колоніях було розглянуто 3045 документів прокурорського реагування з вжиттям заходів щодо усунення порушень закону, було порушено 71 кримінальну справу, звільнено 138 осіб, які незаконно тримались у карцерах, дисциплінарних ізоляторах чи приміщеннях камерного типу (одиночних камер).

Відповідно до ч. 1 ст. 44 Закону України «Про прокуратуру» предметом нагляду за дотриманням прав осіб, позбавлених волі, є додержання законності під час їх перебування в установах виконання покарань, додержання встановленого кримінально-виконавчим законодавством порядку та умов тримання або відбування покарання ними у цих установах, їх прав і виконання ними своїх обов'язків.

Дослідженню питань здійснення прокурорського нагляду за дотриманням вимог закону в місцях позбавлення волі та забезпечення прав і свобод осіб, які перебувають у кримінально-виконавчих установах, засобами прокурорського нагляду присвячені роботи таких вчених, як Г. Агамов, Н. М. Белянкін, Г. Г. Бессарабов, Г. І. Бровін, М. П. Курило, М. В. Косюта, Р. В. Лемак, Ю. Патраков, П. Ю. Польовий, А. П. Сафонов, Б. М. Спирідонов, Ф. О. Томасевич, О. Храпенко, О. Шинальський та інших. Ці питання також розкриваються і в методичній та навчальній літературі.

В той же час на сучасному етапі спрямованість наукових доробків у цій сфері має враховувати нові підходи у пенітенціарній політиці України, особливо в умовах усе зростаючої ролі положень міжнародного й європейського права, практики Європейського суду з прав людини, та в процесі значної переорієнтації діяльності прокуратури України на правозахист.

При здійсненні нагляду в цій сфері прокурорам слід виходити з того, що кримінально-виконавче законодавство, виконання і відбування покарань ґрунтуються на принципах невідворотності виконання і відбування покарань, законності, справедливості, гуманізму, демократизму, рівності засуджених перед законом, поваги до прав і свобод людини, взаємної відповідальності держави і засудженого, диференціації та індивідуалізації виконання покарань, раціонального застосування примусових заходів і стимулювання правослухняної поведінки, поєднання покарання з виправним впливом, участі громадськості в передбачених законом випадках у діяльності органів і установ виконання покарань (ст. 5 КВК України).

Особливу увагу прокурорським працівникам слід приділяти додержанню адміністрацією кримінально-виконавчих установ міжнародно-правових актів про ставлення до ув'язнених.

Зокрема, у Мінімальних стандартних правилах поводження з в'язнями, прийнятих на першому Конгресі ООН по запобіганню злочинності і поводженню із злочинцями, зазначено: «Ув'язнення та інші заходи, які ізолюють правопорушника від навколишнього світу, завдають йому страждань уже тому, що вони відбирають у нього право на самовизначення, оскільки позбавляють свободи. Тому, крім випадків, коли сегрегація (відокремлення) видається виправданою або коли цього вимагає дисципліна, в'язнична система не повинна поглиблювати страждань, що випливають з такого становища.

Метою і виправданням засудження до ув'язнення або взагалі до позбавлення свободи є в кінцевому підсумку захист суспільства і попередження злочинів, що загрожують йому. Цієї мети можна досягти лише тоді, коли після відбуття терміну ув'язнення і повернення до нормального життя в суспільстві правопорушник виявляється не тільки готовим, а й здатним підкоритися закону та забезпечити своє існування. Для цього установа має використовувати всі виправні, виховні, моральні і духовні сили і види допомоги, якими вона володіє і які вважає придатними, застосовуючи їх з урахуванням потреб перевиховання кожного в'язня» (п. 57-59) [3, 159-160].

Зважаючи на той факт, що завданням діяльності прокуратури в цій сфері відповідно до наказу Генерального прокурора України від 2 квітня 2012 року № 7 [4] є удосконалення організації роботи та підвищення ефективності наглядової діяльності органів прокуратури України за додержанням вимог Конституції України, кримінально-виконавчого законодавства, міжнародних норм і стандартів поводження з ув'язненими та засудженими (виділено нами. — І. Е.), дотримання їх прав, одним з напрямків наглядової діяльності повинно бути перевірка наявності та застосування на практиці міжнародно-правових актів щодо засуджених адміністрацією кримінально-виконавчих установ, що доцільно закріпити у галузевому наказі.

Напрямки прокурорського нагляду, закріплені у ч. 1 ст. 44 Закону України «Про прокуратуру», можна розглядати і як завдання прокуратури у цій сфері. В той же час у п. 2 галузевого наказу № 7гн-2012 серед пріоритетних напрямів прокурорського нагляду зазначено вважати додержання: конституційних прав і свобод людини, громадянина, іноземців та осіб без громадянства під час їх перебування у місцях тримання затриманих, установах попереднього ув'язнення, виконання покарань та інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи; режимних вимог, порядку та умов тримання затриманих і взятих під варту осіб, відбування покарань засудженими; законодавства, спрямованого на запобігання катуванням та іншому жорсткому поводженню із затриманими, взятими під варту та засудженими; законів під час провадження оперативно-розшукової діяльності в установах Державної пенітенціарної служби України; законів при виконанні покарань, не пов'язаних з позбавленням волі; законів у сфері запобігання і протидії корупції у піднаглядних органах та установах; законодавства про звернення громадян, забезпечення гарантій належного розгляду та вирішення заяв, клопотань, скарг та пропозицій ув'язнених і засуджених.

Доцільно розглянути окремі аспекти прокурорського нагляду за дотриманням прав свобод осіб, які відбувають покарання у вигляді позбавлення волі.

Основним способом виявлення порушень закону у місцях позбавлення волі є проведення органами прокуратури перевірок щодо додержання і застосування законів. На думку О. Храпенко, такі перевірки у виховних колоніях можна поділити на три види:

1. Перевірки за конкретними скаргами і повідомленнями про окремі порушення. Приводами для таких перевірок можуть бути скарги самих ув'язнених, їх батьків, правозахисних організацій, повідомлення і запити спостережних комісій, народних депутатів України і депутатів місцевих рад, повідомлення засобів масової інформації тощо. Такими приводами можуть бути і повідомлення про надзвичайні події в колоніях: заворушення засуджених, спроби втечі, заподіяння ними собі тілесних ушкоджень як акції протесту тощо. Факти смерті ув'язнених, особливо з огляду на їх молодий вік, є безумовною підставою для порушення кримінальних справ.

2. Перевірки додержання і застосування законів з окремих проблемних питань на основі матеріалів аналізу стану законності з ініціативи керівництва відповідної прокуратури або за дорученням прокурора вищого рівня, які включаються до планів роботи прокуратури.

3. Комплексні перевірки додержання і застосування законів, тобто з усіх питань забезпечення законності. Комплексність — це одна з основних ознак, що характеризують обсяг і зміст таких перевірок. Другою ознакою є те, що їх проводять з періодичністю, встановленою галузевим наказом Генерального прокурора України [5, 177].

Проте слід відзначити, що вказані види перевірок цілком можна поширити й на виправні колонії. Вважаємо також, що чинний галузевий наказ № 7гн-2012 слід доповнити вказівкою, що звернення заявника з заявою про відкликання свого повідомлення про порушення законності або прав і свобод засуджених, або з проханням не проводити за його заявою перевірки у жодному разі не повинні бути підставою для відмови прокурором від проведення перевірки у кримінально-виконавчій установі. Це пов'язано з тим, що така відмова від звернення може бути подана особою під тиском з боку адміністрації установи і жодним чином не буде свідчити про відсутність порушень прав і свобод.

Окрему увагу прокурору доцільно приділяти ознайомленню з матеріалами особових справ з вироками, відповідно до яких особи засуджені до позбавлення волі, оскільки вони є підставою для перебування осіб в місцях позбавлення волі.

Значну роль у забезпеченні прав засуджених до позбавлення волі відіграє перевірка у виправних та виховних колоніях дотримання законодавства щодо застосування дисциплінарних заходів. Особливо це стосується застосування суворих заходів впливу, зокрема, поміщення засуджених у дисциплінарний ізолятор (на строк до десяти діб) (ст. 145 КВК України).

Прокурор повинен перевіряти також дотримання строків накладення й виконання дисциплінарних стягнень, перелік яких визначений в законі та є ви-

черпним (ст. 132 КВК України). Перевірити обґрунтованість накладення на засудженого дисциплінарного стягнення неможливо шляхом ознайомлення лише з постановою, наказом начальника установи. Тому обов'язково звертається увага на докази, які стали підставою для накладення стягнення. З особливою увагою досліджується законність застосування до засуджених таких суворих заходів впливу, як поміщення в дисциплінарний ізолятор, карцер, переведення до приміщення камерного типу. Важливе значення має й вивчення процедури перевірки дисциплінарного проступку (відібрання пояснень від порушників, очевидців і т.д.).

Прокурор, який здійснює нагляд за законністю виконання вироків і дотриманням прав і законних інтересів засуджених, перевіряє дотримання детально регламентованого в законі порядку надання засудженим побачень, передач і посилок, витрат ними грошей по безготівковому розрахунку для придбання продуктів харчування й предметів першої необхідності, дотримання прав на переписку. Прокуророві необхідно добре знати цю регламентацію, оскільки, по суті, цим визначаються особливості нагляду за законністю правового становища засуджених, що перебувають у колонії. Прокурор повинен виявляти не тільки які-небудь обмеження у користуванні засудженими своїми правами, але й припиняти можливі надмірності. У цією метою він може перевірити картки обліку побачень, одержання бандеролей, посилок і передач, відправлення кореспонденції, ознайомитися з журналами їх реєстрації, вивчити накази й розпорядження начальника КВУ, особисті справи засуджених.

У цьому випадку прокуророві також слід ураховувати положення Закону України від 21 січня 2010 року № 1829-VI [6], згідно з яким ст. 113 КВК України була викладена в новій редакції. Необхідно впевнитися, чи дотримуються вимоги відносно того, що не підлягають перегляду кореспонденція засуджених, адресована Уповноваженому Верховної Ради України із прав людини, у Європейський суд із прав людини, а також іншим відповідним до органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна, уповноваженим особам таких міжнародних організацій і прокуророві, а також кореспонденція, отримана від зазначених органів або осіб. Крім того, при дослідженні зазначених питань прокурор повинен також з'ясувати, чи дотримується законодавчо встановлений добовий строк відправлення кореспонденції засуджених зазначеним органам або особам.

Також слід зазначити, що Інструкцією з організації перегляду кореспонденції осіб, що тримаються в установах виконання покарань і слідчих ізоляторах від 25 червня 2006 року [7] в протиріччя зі ст. 113 КВК не передбачається заборона на перегляд кореспонденції від перерахованих вище суб'єктів. Крім того, вважаємо недоліком той факт, що серед осіб, що мають право на вхід у приміщення, де здійснюється перегляд кореспонденції засуджених, не зазначений прокурор (п. 1.6 Інструкції), оскільки це суперечить Закону України «Про прокуратуру». Окрім того, Інструкцією не передбачено заборону на перегляд кореспонденції, яку засуджені адресують своєму захиснику та яку отримують від нього. Вважаємо також, що оскільки запроваджено інститут Упов-

новаженого Президента України з прав дитини, то ст. 113 КВК України та п. 1.5 вказаної Інструкції слід доповнити вказівкою, що не підлягає перегляду кореспонденція, адресована Уповноваженому Президента України з прав дитини або отримана від нього.

Окрім того, Інструкцією досить детально врегульовано порядок вручення кореспонденції, що надійшла засудженим, проте недостатньо врегульовано її відсилення. Вважаємо, що загальної вказівки про те, що листи або викидаються у скриньку або передаються старшому корпусного відділення (якщо засуджені відбувають покарання у приміщеннях камерного типу виправних колоній максимального рівня безпеки, і особи, узяті під варту), немає. За такої ситуації немає документального підтвердження факту відправлення засудженими кореспонденції, а отже прокурору вкрай важко виявити порушення права на листування. Уявляється доцільним, на наш погляд, запровадити у місцях позбавлення волі окремі журнали з реєстрації кореспонденції, яка відправляється засудженими, що дозволить прокуророві перевірити в подальшому відомості про фактичне надсилання кореспонденції.

Слід враховувати, що відповідно до Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» від 23 червня 2005 року [8] трудові відносини засуджених регулюються законодавством про працю з урахуванням вимог кримінально-виконавчого законодавства (п. 6 ч. 2 ст. 13).

При перевірці дотримання законів при залученні засуджених до праці прокурором насамперед звертається увага на саме забезпечення залучення всіх засуджених до суспільно корисної праці й у зв'язку із цим на стан боротьби з ухиленням осіб, які відбувають покарання, від роботи. Аналізуючи дані адміністрації установи про виведення засуджених на оплачувані роботи, слід прагнути розкрити причини неповного трудового використання засуджених. Особисте спілкування прокурора із засудженими в місцях позбавлення волі дозволяє йому виявляти порушення вимог закону в цій сфері. При особистому спілкуванні із засудженими під час обходу колонії й на прийомі з особистих питань прокурор може одержати інформацію про фактичне порушення закону у використанні праці засуджених.

Досить важливим аспектом перевірки є з'ясування дотримання вимог законодавства щодо нарахування заробітку засудженим, утримань із зарплати і зарахування коштів на їх особові рахунки. Ці відомості доцільно перевіряти із залученням відповідних фахівців.

Зокрема, Генеральною прокуратурою з початку 2012 року було проведено перевірки дотримання законів щодо оплати праці засуджених до обмеження та позбавлення волі, а також погашення заборгованостей установ виконання покарань ДПтС України із заробітної плати та внесків до загальнообов'язкових державних цільових фондів. Вжитими органами прокуратури організаційно-практичними заходами з початку 2012 року було у 4 рази зменшено заборгованість установ виконання покарань із заробітної плати перед звільненими засудженими. Загалом за результатами перевірок на усунення виявлених порушень законів прокурорами порушено 5 кримінальних справ та внесено по-

над 120 документів реагування, за наслідками розгляду яких до дисциплінарної відповідальності притягнуто більше 140 службових осіб Державної пенітенціарної служби України. Голові Державної пенітенціарної служби України було направлено подання про усунення виявлених порушень закону на захист конституційних прав засуджених [9].

Охорона праці засуджених повинна організовуватись у відповідності із трудовим законодавством. Нагляд за точним виконанням законодавства про охорону праці проводиться по двох напрямках: по встановленню причин і умов, що сприяють правопорушенням у галузі охорони праці й техніки безпеки, і по перевірці повноти й ефективності заходів адміністрації по усуненню порушень закону. Зрозуміло, прокурор не може безпосередньо займатися перевіркою технічних пристроїв, пристосувань або засобів, які гарантують безпеку праці засуджених. Для цього відповідно до Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 року № 1232 «Деякі питання розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» [10], залучаються фахівці у сфері охорони праці. У будь-якому разі адміністрація КВУ зобов'язана негайно повідомляти прокурора про кожен груповий нещасний випадок, нещасний випадок із смертельним наслідком, нещасний випадок, що спричинив тяжкі наслідки, випадок смерті, про тяжкі випадки виробничого травматизму із засудженими (п. 37 Порядку).

Прокуророві необхідно приділяти увагу стану виконання в КВУ вимог ст. 125 КВК України про обов'язкове загальноосвітнє й професійно-технічне навчання осіб, позбавлених волі.

Разом з наглядом органів прокуратури за дотриманням законів при виконанні вироків контроль над діяльністю КВУ здійснюють спостережні комісії, які утворюються виконавчими комітетами міських рад (за винятком міст районного значення), місцевими держадміністраціями, на які покладені також обов'язки брати безпосередню участь у роботі з виправлення засуджених (ч. 2 ст. 25 КВК України й п. 3 Положення про спостережні комісії [11]). Взаємодія прокуратури зі спостережними комісіями здійснюється у формі надання їм допомоги в плануванні й організації роботи. Іншим видом надання допомоги спостережним комісіям є спільне проведення перевірок в КВУ. Такі перевірки допомагають комісіям глибше вникати в сутність процесу виправлення засуджених і виконувати тим самим свої першорядні обов'язки.

Прокурор у разі виявлення порушень вимог законодавства в установах виконання покарань застосовує засоби реагування в залежності від їх характеру з використанням спеціальних повноважень, передбачених у главі 4 розділу III Закону України «Про прокуратуру» (ст. ст. 44 та 45), або повноважень, встановлених ч. 2 ст. 20 вказаного Закону.

Важливою гарантією прав і свобод засуджених до позбавлення волі є право прокурора безперешкодно відвідувати місця виконання покарань. В той же час потребує вдосконалення КВК України в частині розширення кола осіб, які

можуть відвідувати місця виконання покарань без спеціального дозволу. Справа в тому, що відповідно до Указу Президента України від 11 серпня 2011 року № 811/2011 [12] Уповноважений Президента України з прав дитини має право відвідувати в установленому порядку установи виконання покарань, опитувати осіб, які там перебувають, та отримувати інформацію про умови їх тримання (підп. 2 п. 4 Положення). Зважаючи на особливу роль, що відводиться Уповноваженому Президента з прав дитини в механізмі захисту прав і свобод неповнолітніх, вважаємо за необхідне внести відповідні зміни до ч. 1 ст. 24 КВК України, передбачивши для нього право відвідувати місця виконання покарань без спеціального дозволу.

Література

1. Швець В. Щодо реформування сфери виконання судових рішень та пенітенціарної системи [Електронний ресурс] // Офіційна сторінка Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності. — Режим доступу : komzakonpr.rada.gov.ua/komzakonpr/control/uk/publish/article?jsessionid=44E3C7073E5F7A0649B2B7AE543454FD?art_id=53782&cat_id=44731.
2. Виступ Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Н. Карпачової під час представлення Щорічної доповіді про стан дотримання та захисту прав і свобод людини в Україні у Верховній Раді України 7 лютого 2012 року [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. — Режим доступу : www.ombudsman.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1365:-7-2012-&catid=221:2012&Itemid=222.
3. Руководство по правам человека для прокуроров / сост.: Е. Майер, Б. Ханкок, М. Алинк ; Междунар. ассоц. прокуроров. — Нидмеген (Нидерланды), 2003. — 204 с.
4. Про організацію прокурорського нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян : наказ Генерального прокурора України від 2 квіт. 2012 р. № 7гн [Електронний ресурс] // Офіційний інтернет-портал Генеральної прокуратури України. — Режим доступу : www.gp.gov.ua/ua/file_downloader.html?_m=fslib&_t=fsiile&_c=download&iile_id=165441.
5. Храпенко О. О. Удосконалення діяльності прокуратури із захисту прав і свобод неповнолітніх : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10 / О. О. Храпенко ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». — О., 2012. — 229 с.
6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення права на листування осіб, які тримаються під вартою, та засуджених осіб : Закон України від 21 січ. 2010 р. № 1829-VI // Відомості Верховної Ради України. — 2010. — № 12. — Ст. 115.
7. Інструкція з організації перегляду кореспонденції осіб, які тримаються в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах : затв. Наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань 25 січ. 2006 р. № 13 // Офіційний вісник України. — 2006. — № 11. — Ст. 782.
8. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23 черв. 2005 р. № 2713-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2005. — № 30. — Ст. 409.
9. Генеральною прокуратурою проведено перевірки додержання законів щодо оплати праці засуджених : повідомлення Прес-служби Генеральної прокуратури України від 7 листоп. 2011 р. [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Генеральної прокуратури України. — Режим доступу : www.gp.gov.ua/ua/news.html?_m=publications&_c=view&_t=rec&id=113181.
10. Порядок проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві : постанова Кабінету Міністрів України від 30 листоп. 2011 р. № 1232 «Деякі питання розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. — Режим доступу : zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1232-2011-%D0%BF.
11. Положення про спостережні комісії : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 1 квіт. 2004 р. № 429 (в ред. постанови Кабінету Міністрів України від 10 листоп. 2010 р. № 1042)

[Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. — Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi.

12. Положення про Уповноваженого Президента України з прав дитини : затв. Указом Президента України від 11 серп. 2011 р. № 811/2011 // Офіційний вісник України. — 2011. — № 63. — Ст. 2494.

Анотація

Іскендеров Е. Ф., огл. Окремі аспекти прокурорського нагляду за дотриманням прав і законних інтересів осіб, засуджених до позбавлення волі. — Стаття.

Стаття присвячена актуальним питанням вдосконалення правових засад здійснення прокурорського нагляду за дотриманням прав осіб, засуджених до позбавлення волі. Робиться висновок про необхідність вдосконалення законодавства в частині забезпечення прав засуджених засобом прокурорського нагляду.

Ключові слова: прокурорський нагляд, засуджені, дотримання прав, кореспонденція, колонія, прокуратура.

Аннотация

Искендеров Е. Ф., огл. Отдельные аспекты прокурорского надзора за соблюдением прав и законных интересов лиц, осужденных к лишению свободы. — Статья.

Статья посвящена актуальным вопросам совершенствования правовых основ осуществления прокурорского надзора за соблюдением прав лиц, осужденных к лишению свободы. Делается вывод о необходимости совершенствования законодательства в части обеспечения прав осужденных средствами прокурорского надзора.

Ключевые слова: прокурорский надзор, осужденные, соблюдение прав, прокуратура.

Summary

Iskenderov E. F., ogly. The prosecutorial supervision certain aspects over observance the persons rights and legal interests sentenced to imprisonment. — Article.

The article is sanctified to the pressing questions of improvement of legal principles of realization of public prosecutions observance over observance the persons rights and legal interests sentenced to imprisonment. Drawn conclusion about expedience of legislation development the rights of prisoners by means of Public Prosecutions.

Keywords: directorate of public prosecutions, prisoners, observance of rights, office of public prosecutor.

УДК 343.82

Д. В. Ягунов

КАТЕГОРІЯ OFFENDER MANAGEMENT В ПЕНАЛЬНИХ ПРАКТИКАХ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН: НОВІ ПІДХОДИ ХХІ СТОЛІТТЯ ДО ПРОБЛЕМИ ПОВОДЖЕННЯ ЗІ ЗЛОЧИНЦЯМИ

Убезпечення суспільства від злочинності на кожному етапі його розвитку потребувало нових підходів. Періодична заміна класичних засад кримінального права на позитивістські упродовж ХVIII-ХХ століть призвела до того, що у ХХІ столітті національні системи кримінальної юстиції багатьох сучасних держав увійшли з відверто вираженим позитивістським спрямуванням.

© Д. В. Ягунов, 2012